



**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Biroul Permanent al
Parlamentului Republicii Moldova**

În temeiul art. 73 al Constituției Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează spre examinare Parlamentului, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de Hotărâre privind adoptarea Declarației Parlamentului Republicii Moldova cu privire la comemorarea evenimentelor din 2 martie, 1992 în procesul de reintegrare teritorială a țării.

Anexă:

1. Proiectul de Hotărâre;
2. Declarației Parlamentului Republica Moldova.



Semnatar:

Alexandru Stancu
Rosca Veronica
Doina Gherman
Pastanici Vytautas

H O T Ă R Î R E
privind adoptarea Declarației Parlamentului
Republicii Moldova cu privire la comemorarea
evenimentelor din 2 martie, 1992 în procesul
de reintegrare teritorială a țării

În temeiul art.121 din Regulamentul Parlamentului,
Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Art.1. – Se adoptă Declarația Parlamentului Republicii Moldova cu privire la comemorarea evenimentelor din 2 martie, 1992 în procesul de reintegrare teritorială a țării (se anexează).

Art.2. – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

DECLARAȚIA
Parlamentului Republicii Moldova
cu privire la comemorarea evenimentelor din 2 martie, 1992
în procesul de reintegrare teritorială a țării

La mai bine de 30 de ani de la tentativa de secesiune printr-un puci militar, susținut cu asistență militară de către Federația Rusă, conflictul transnistrean rămâne o rană necicatrizată a Republicii Moldova.

Armistițiul semnat de președinții Republicii Moldova și Federației Ruse și la Moscova, la 21 iulie 1992, a înghețat operațiunile militare, dar nu a eliminat motivul original al tentativei de a submina independența Republicii Moldova prin reinventarea unei așa-zise „statalități transnistrene”, la Tiraspol, ca o agonie a statului sovietic.

Constatăm cu mult regret că cetățenii Republicii Moldova din stânga Nistrului au fost făcuți ostatecii unui regim xenofob, corupt și autoritar, iar cetățenii Republicii Moldova din dreapta Nistrului au achitat costurile unui război hibrid, cu anexări de teritoriu și ruinarea celei mai industrializate părți ale economiei naționale.

Politica de sponsorizare directă a regimului secesionist practică de Federația Rusă în această regiune a Republicii Moldova este însoțită de o politică agresivă de pașaportizare a populației prin proceduri simplificate și extra-scurte de acordare a cetățeniei ruse și o campanie brutală de spălare a creierelor și rusificare a spațiului public.

Continuă întărirea capacităților militare ale așa-zisei armate transnistrene prin intermediul militarilor ruși dislocați în mod ilegal, fără acordul Republicii Moldova, pe teritoriul regiunii secesioniste.

Continuă echiparea și integrarea așa zisei armate transnistrene ilegale în programele de operațiuni militare ale Districtului Militar Apusean al Federației Ruse.

Regretăm că nu s-au înregistrat nici un fel de progrese la capitolul evacuării trupelor ruse de pe teritoriul Republicii Moldova, iar acțiunile Misiunii OSCE de la Chișinău au rămas haotice și decuplate de cel mai important obiectiv declarat de Chișinău – demilitarizarea completă a regiunii transnistrene, ca premiză pentru democratizarea și reintegrarea acesteia în corpul politic al Republicii Moldova.

Este evident că locuitorii Transnistriei își doresc pace, bunăstare și securitate, condiții pe care doar Republica Moldova le poate garanta la capătul reglementării acestui conflict. Circa 320.000 de locuitori ai Transnistriei (ori 80% din toată populația regiunii) sunt în acest moment cetățeni ai Republicii Moldova, ceea ce confirmă că marea majoritate a locuitorilor acestei regiuni se bucură din plin de beneficiile cetățeniei statului pe teritoriul căruia se găsesc.

Este evident că acești oameni au obosit de haos, de incertitudine, de discursuri militariste și de degradare continuă a calității vieții.

În contextul comemorărilor care se vor face în ajunul zilei de 2 martie, deputații Parlamentului Republicii Moldova declară cu toată fermitatea, că numai extinderea plenară a legilor statului, aplicarea Convențiilor internaționale la care face parte Republica Moldova, ca stat recunoscut internațional, asupra populației și teritoriului din stânga râului Nistru, reprezintă singura opțiune realistă în vederea încheierii acestui conflict înghețat.

Nu ar trebui să uităm de faptul că businessul transnistrean a devenit o parte inseparabilă a economiei Republicii Moldova, ca urmare a orientării exporturilor din regiune către Uniunea Europeană.

Tinerii transnistreni au devenit de mult o prezență activă în universitățile și colegiile finanțate din bugetul Republicii Moldova, în orașele sale din dreapta Nistrului.

Oamenii de cultură cu origini transnistrene continuă să se numere printre cei mai respectați oameni ai culturii naționale în Republica Moldova.

Aceasta este calea pe care putem merge împreună – spre un stat de drept, democratic și integru, o societate în care se respectă drepturile și libertățile cetățenești, ferită de manifestări xenofobe, șovine ori rasiste. Cetățenii trebuie să rămână uniți contra corupției, mafiei și oligarhilor care-au construit mecanisme de estorcare a veniturilor fabuloase din activități de contrabandă și droguri, șarlatanii financiare și furturi.

Poziția noastră principială este că pacea de pe ambele maluri ale Nistrului se datorează nu atât așa-zisei „operațiuni de menținere a păcii”, ci faptului incontestabil că acest conflict este pe deplin consumat, fiind menținut numai de interesele unor oligarhii crispate și militari nepoftiți pe teritoriul unui stat recunoscut.

În realitate, oamenii de pe ambele maluri ale Nistrului în egală măsură suferă în urma faptului că operațiunea de menținere a păcii este transformată într-un mecanism de divizare și de ostilizare artificială a populației.

Cu îngrijorare, deputații Parlamentului Republicii Moldova constată că prevederile Acordului din 21 iulie 1992 au fost din start și continuă să fie grav încălcate de regimul separatist. Este vorba de prevederile art. 5 din acest Acord, care stipulează „asigurarea neîntârziată a circulației libere de persoane, mărfuri și servicii”, realizarea căruia, continuă să fie blocată, în mod unilateral, pentru a nu admite reintegrarea firească și pașnică a Republicii Moldova.

Parlamentul Republicii Moldova își reconfirmă atașamentul față de Apelurile cu privire la criteriile de democratizarea și principiile și condițiile demilitarizării zonei transnistrene, adoptate prin Hotărârea nr. 117 a Parlamentului din 10 iunie 2005.

Parlamentul Republicii Moldova consideră, că „Consfătuirea permanentă pe chestiuni politice în cadrul procesului de negocieri pentru reglementarea transnistreană” (formatul ”5+2”) va căpăta sens doar cu condiția abordării conjugate a celor trei „coșuri” de probleme, și, în special, cu condiția recunoașterii, univoce și explicite, de reprezentanții regimului de la Tiraspol a faptului, că teritoriul, aflat temporar în afara controlului puterii centrale de la Chișinău, constituie o parte inalienabilă a Republicii Moldova.

Parlamentul Republicii Moldova nu va admite ca regimul din stânga Nistrului să încalce, demonstrativ și sistematic, drepturile fundamentale ale locuitorilor din regiune, în special a celor cu cetățenia Republicii Moldova.

Parlamentul Republicii Moldova nu va admite ca, sub pretextul „rezolvării problemelor oamenilor simpli”, Republica Moldova să meargă pe calea cedărilor unilaterale, care doar sporesc aroganța capilor regimului separatist de la Tiraspol și îndepărtează momentul reintegrării statului.

Parlamentul Republicii Moldova garantează lipsa oricăror tentative de aplicare a forței din partea Republicii Moldova pe durata demontării structurilor ilegale și demilitarizarea zonei din stânga Nistrului, garantează respectarea plenară a

drepturilor locuitorilor din zona de est a Republicii Moldova, inclusiv a dreptului la proprietatea privată.

Reiterăm totodată susținerea noastră deplină față de crearea unui Oficiu al Veteranilor, ca premisă pentru o politică eficientă, unitară și echilibrată în raport cu toți cetățenii Republicii Moldova, care-au avut de suferit de pe urma acțiunilor de război din anul 1992.

Parlamentul Republicii Moldova își exprimă convingerea că actuala Constituție a Republicii Moldova garantează respectarea plenară a drepturilor fundamentale pentru fiecare persoană de bună credință de pe ambele maluri ale Nistrului. Cerem retragerea necondiționată a tuturor trupelor străine de pe teritoriul Republicii Moldova și înlocuirea actualei misiuni de pacificare cu o Misiune civilă sub egida unei organizații internaționale.

Solicităm comunității internaționale susținere în vederea demilitarizării regiunii transnistrene și orientării eforturilor depuse de mediatori în vederea lichidării consecințelor secesiuni.

Credem că Republica Moldova, ca stat de drept democratic, prosper, unitar și fără prezența trupelor străine, puternic ancorat în obligațiile sale europene și internaționale, reprezintă singura garanție de restabilire a păcii și securității în regiune, fiind capabil să restituie tuturor cetățenilor săi, indiferent de limba, religia sau naționalitatea lor, optimismul social de care avem nevoie cu toții de dragul familiilor și copiilor noștri.

A handwritten signature in black ink, consisting of several stylized, overlapping strokes. The signature is located in the lower right quadrant of the page.